

[Chr. Madsen.]

tilfælde fra 55 år, kommer i en meget vanskelig situation. Der er ingen, der tager sig af dem, der er ikke rigtig nogen lovgivning i vort land, der beskytter disse mennesker. Arbejdsministeren sagde ganske vist, at når vi nu får den nye arbejdsformidlingslov gældende fra 1. april 1969, er der mulighed for, at man over denne arbejdsformidlingsform kan beskytte den ældre arbejdskraft. Jeg tror ikke derpå, jeg kan ikke se noget som helst tegn i loven på, at der er disse muligheder, og under udvalgsbehandlingen, vi havde af denne lov, var der ikke nogen, der talte om, at loven skulle bygges op sådan, at den skulle beskytte den ældre arbejdskraft. Den arbejdsformidling, vi går over til, og den arbejdsanvisning, vi har nu, bygger på 60 år gamle principper; der er næsten ingenting ændret deri. Anvisningsformen er altså efter 60 år gamle principper. Der siges ikke noget om, at de 60- til 67-årige skal beskyttes. Der siges ikke noget om, at de skal anvise et specielt arbejde, der siges ikke noget om, at arbejdsformidlingen skal arbejde med det problem, at man skal skaffe andre arbejdspladser end de hidtil kendte til den ældre arbejdskraft, f. eks. mere deltidsarbejde, lukkede værksteder, eller at andre ting kan tages op. Det er der ikke noget bestemt om i den nye lov, så jeg tror altså ikke på, at denne lov giver nogen beskyttelse for den ældre arbejdskraft.

Af vort forslag fremgår det, ganske vist ikke helt bestemt, at arbejdsformidlingen må tilbyde den ældre arbejdskraft andet arbejde end det sædvanlige, vi har kendt. Den må altså tilbyde deltidsarbejde; der må findes arbejdspladser, som den ældre arbejdskraft kan betjene. Det må ikke være sådan, når den ældre arbejdskraft melder sig på anvisningskontoret, at der så i visse tilfælde, hvor der er arbejde i området, kan ligge et anvist arbejde, som den pågældende ældre aldrig nogen sinde har beskæftiget sig med og ikke har nogen rigtig forstand på, men som han er tvunget til at tage, fordi der bag en nægtelse ligger en trussel om, at arbejdsløshedsunderstøttelsen tages fra ham. En sådan situation må den ældre arbejdskraft ikke komme ud

for. Den må have en vis frihed til at vælge, måske endda en stor frihed.

I forslaget er der ikke nævnt noget om, at vi er indstillet på, at pensionsalderen skal nedsættes til 60 år. Vi har den opfattelse, at den ældre arbejdskraft godt vil være i beskæftigelse, gerne vil have et sted at gå hen hver dag, ikke udskydes fra en arbejdsplads, men bevare en tilknytning til en arbejdsplads. Disse meninger har mange ældre, og der er mange ældre, der gør sig store anstrengelser for at opretholde en beskæftigelse indtil pensionsalderen. Vor mening er endvidere, at man i årene fra 60 til 67 skal omstille sig, og man kan godt kalde førtidspensionen et omstillingsbidrag, der ydes, indtil man går over på fuld pension, og i denne periode skal der altså gøres noget for, at den ældre arbejdskraft beskyttes.

Fru Grethe Philip var inde på sagen og stillede mig nogle spørgsmål. Det var vistnok hende, der sagde, at de, der er gledet ud, bør have folkepension. Ja, det er jo et spørgsmål om bedømmelse, og der sagde fru Grethe Philip også: hvem skal dømme, om den pågældende skal have førtidspension? Hvis de glider ud fra en arbejdsplads på grund af strukturrationalisering, så skal de altså, som jeg omtalte, have et tilbud fra arbejdsformidlingen, sådan at de frit kan vælge, og de, der skal dømme, om de skal have førtidspension eller omstillingsbidrag, ja, det bliver vel arbejdsformidlingen, men arbejdsformidlingen skal vel ikke dømme helt alene. Der er jo andre faktorer, der kommer ind i det, fagbevægelsen har jo også en vis indflydelse. Og dette med at dømme i en sådan sag vil jo ikke være så svært. På mange områder er det jo klart og tydeligt, at der er ikke brug for den ældre arbejdskraft, der går mange af dem ledige i forvejen. Der er jo noget, der tyder på, at de hverken i år eller om 10 år har muligheder for at få arbejde. Det har været sådan i de sidste 10 år, hvorfor skulle det ikke blive det samme i de næstkommende 10 år? Altså, disse mennesker går på kontrolstedet, og så må de have et omstillingsbidrag eller en førtidspension, som skal svare til arbejdsløsheds-kassens dagpenge. Hvis der så tilbyder sig noget,